

Nyhetsbrev om EU-rätt nummer 2 2015

Innehåll

AVGÖRANDE I SVENSKA DOMSTOLAR, M.M.	2
Migrationsrätt	2
Allmänna principer	2
Skatterätt.....	2
Fri rörlighet	2
EU-DOMSTOLEN.....	3
Om verksamheten år 2014.....	3
Avgöranden rörande Sverige.....	3
Förslag till avgöranden rörande Sverige	3
Institutionell rätt och allmänna principer	4
Processrätt	4
Skatterätt.....	5
Konkurrensrätt och statligt stöd	6
Inre marknaden.....	6
Övriga rättsområden	7
NYA MÅL	11
DET HÄNDER I EU-DOMSTOLEN	11
ÖVRIGT	12

INLEDNING

Välkomna till ett nytt Nyhetsbrev. Svenska Nätverket för Europarättsforskning anordnade den 16-17 februari 2015 en konferens i Stockholm på temat 20 Years of Legal Integration in the EU: A Two-way Street. Många prominenta företrädare för både våra egna högsta domstolar och EU-domstolen fanns på talarlistan, liksom ett antal framstående akademiker såväl från Sverige som från andra medlemsstater. Ämnena sträckte sig från allmänna frågor som förhållandet mellan nationell rätt och EU-rätt och grundläggande rättigheters betydelse i svensk och europeisk rättsordning till mer ämnesspecifika frågor som utrikespolitik, konkurrensrätt och arbetsrätt. Det är inte helt utan stolthet som Nyhetsbrevet noterar att Högsta domstolens ordförande, justitierådet Marianne Lundius, framhöll det förhållandet att Domstolsverket ger ut ett Nyhetsbrev med EU-rättsliga nyheter från både EU-domstolen och våra egna domstolar som ett exempel på att EU-rätten tas på stort allvar i svenska domstolar. Det berättades vidare att Tribunalen, om inget oförutsett inträffar, kommer att fördubblas i storlek genom att varje medlemsstat får varsin ytterligare domare i den instansen. Visserligen kommer Personaldomstolen att sugas upp i den nya Tribunalen, men det blir ändå ett välkommet tillskott i en verksamhet som sägs lida av svår arbetsbelastning.

I anslutning till detta kan nämnas att vi kort återger vissa statistikuppgifter rörande domstolens verksamhet. Av dessa vill vi särskilt lyfta fram att den genomsnittliga handläggningstiden för ett mål om förhandsavgörande nu är 15 månader.

Naturligtvis ägnas dock huvuddelen av Nyhetsbrevet även denna gång åt rapporteringen av avgöranden från EU-domstolen och från svenska domstolar. Mycket nöje!

AVGÖRANDE I SVENSKA DOMSTOLAR, M.M.

Migrationsrätt

Förvaltningsrätten i Göteborg, Migrationsdomstolen, har i dom 2015-01-29 i mål UM 7559-14 fastslagit att det är Migrationsverket som har bevisbördan för att en person fått sin asylansökan prövad i ett annat EU-land, i detta fall Italien. Eftersom det inte kunde anses utrett att någon sådan prövning skett upphävdes beslutet att avvisa ansökan om asyl i Sverige. Ärendet återförvisades till Migrationsverket för fortsatt handläggning.

Allmänna principer

Justitiekanslern beslutade 2015-02-13 i ärende 6398-13-40 att avslå en skadeståndstalan från en person som till följd av ett åsidosättande av väjningsplikten först ålagts en ordningsbot och därefter fått körkortet återkallat. Justitiekanslern hänvisade, i den del som avsåg att skadan orsakats genom ett åsidosättande av förbudet mot "dubbelbestraffning", till Högsta förvaltningsdomstolens domar den 11 december 2014 i målen 1308-14 och 1833-14 och till Europadomstolens avgörande i bl.a. målen Nykänen v. Finland respektive **Lucky Dev v. Sweden**, Applications no. 11828/11 och 7356/10, och fastslog att det inte var oförenligt med principen om **ne bis in idem** att i en situation som denna återkalla körkortet, efter som det **inte rört sig om något nytt straffrättsligt förfarande**.

Skatterätt

Högsta förvaltningsdomstolen har i dom 2014-12-15 i målen 4599-13 och 4600-13 fastslagit att en produkt benämnd **Snuspack** som är avsedd att användas av konsumenten för att tillverka snus för eget bruk ska **omfattas av tobaksskatt**. Produkten består av ett råtabakspulver och övriga ingredienser förutom vatten som behövs för att framställa snus samt en anvisning som beskriver hur konsumenten ska gå till väga för att tillverka snus. Högsta förvaltningsdomstolen anser att produkten i allt väsentligt är likvärdig med den som var föremål för prövning i rättsfallet HFD 2011 not. 77 och att den därmed var hänförlig till nr 2403 i Kombinerade nomenklaturen enligt rådets förordning (EEG) nr 2658/87 av den 23 juli 1987 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan.

Skatterättsnämnden har i förhandsbesked 2015-03-03 i ärende 5514/D uttalat att en **omedelbar beskattning av en överlåtelse av en norsk filials verksamhet till ett norskt bolag strider mot EES-avtalet och EUF-fördraget**. Beskattning får ske först när det förvärvande bolaget avyttrar de övertagna tillgångarna.

Fri rörlighet

Kammarrätten i Stockholm har i dom 2015-02-10 i mål 2555-14 fastställt Försäkringskassans beslut att **inte bevilja ersättning för vårdkostnader i Tyskland** som en person haft för vård av **borreliainfektion (långtidsbehandling med antibiotika)**. Kammarrätten skriver i sitt avgörande att det inte är sannolikt att den aktuella behandlingen skulle ha bekostats av allmänna medel om den utförts i Sverige, vilket är en förutsättning för att ersättning för vårdkostnader ska utgå.

EU-DOMSTOLEN

Om verksamheten år 2014

EU-domstolen avgjorde 719 mål år 2014. Under året inkom 622 nya mål. Vad gäller mål om förhandsavgörande inkom 428 nya mål under år 2014. Handläggningstiden för mål om förhandsavgörande ligger på 15 månader. Vad gäller mål om direkt talan och överklagande uppgår den genomsnittliga handläggningstiden till 20 månader respektive 14,5 månader. Förfarandet för brådskande mål om förhandsavgörande tillämpades i 4 mål, vilka i genomsnitt avgjordes på 2,2 månader.

Tribunalen avgjorde 814 mål under år 2014. Antalet nya mål blev under samma tid 912. Vid årsskiftet var antalet pågående mål vid tribunalen 1 423. Den genomsnittliga handläggningstiden för mål som avgjordes under år 2014 var 23,4 månader.

Personaldomstolen avgjorde 152 mål under år 2014. Antalet inkomna mål under året var 157. Den genomsnittliga handläggningstiden för mål som avgjordes under år 2014 var 12,7 månader.

Detaljerad statistik återfinns i pressmeddelande 2015-03-03 nr 27/15:

<http://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2015-03/cp150027sv.pdf>

Avgöranden rörande Sverige

--

Förslag till avgöranden rörande Sverige

Stockholms tingsrätt begärde i oktober 2013, med tillhoppa sju tolkningsfrågor, **förhandsavgöranden i två mål rörande humanläkemedel**. Partsställningarna är Abcur AB mot Apoteket Farmaci AB (C-544/13) respektive Abcur AB mot Apoteket AB och Apoteket Farmaci AB (C-545/13). Apoteket AB är ett statsägt företag som fram till juli 2009 hade ensamrätt att bedriva detaljhandel med läkemedel i Sverige. Apoteket AB tillverkar och saluför två produkter utan att ha erhållit något godkännande enligt förordning (EG) nr 726/2004 om inrättande av **gemenskapsförfaranden för godkännande av och tillsyn över humanläkemedel och veterinärmedicinska läkemedel** samt om inrättande av en europeisk läkemedelsmyndighet. Abcur AB är ett företag som tillverkar och saluför två produkter som liknar ovan nämnda produkter. Abcur AB, som har erhållit ett godkännande i enlighet med förordningen nr 726/2004, har stämt Apoteket AB och yrkat **skadestånd**. Abcur AB:s talan avser både den omständigheten att Apoteket AB tillverkar produkterna utan något godkännande och de åtgärder som Apoteket AB använder för att presentera produkterna. De två målen avser frågan om läkemedlen omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2001/83/EG om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel samt om direktiven 2005/29/EG om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter på den inre marknaden och 2006/114/EG om vilseledande och jämförande reklam är tillämpliga och i så fall om vissa av de materiella kraven i dem är uppfyllda. - Generaladvokaten har i sitt 2015-03-03 lämnade förslag till avgörande sammanfattningsvis uttalat följande:

- 1) Artikel 3.1 i direktiv 2001/83/EG ska tolkas så, att ett recept för en enskild patient i samtliga fall ska ha utfärdats innan läkemedlet bereds på ett apotek.
- 2) Artikel 3.2 i direktiv 2001/83 ska tolkas så, att ett läkemedel inte kan anses utdelas direkt till en patient om inte både tillverkningsplatsen och utlämningsplatsen är del av samma apotek.
- 3) För tillämpningen av artikel 3.1 såväl som 3.2 saknar det betydelse om det finns en annan godkänd produkt på marknaden med samma aktiva substans, dosering och läkemedelsform.
- 4) Vid fastställandet av om marknadsföringsåtgärder avseende ett receptbelagt läkemedel som har beretts under omständigheterna i det aktuella fallet omfattas av direktiv 2005/29/EG ska det beaktas att direktivets tillämpningsområde är begränsat till affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter och att det rör affärsmetoder som direkt syftar till att påverka konsumenternas affärsbeslut beträffande produkter.

För det fallet att EU-domstolen inte skulle instämma i tolkningen i punkterna 1–3 föreslår generaladvokaten att EU-domstolen besvarar de återstående frågorna på följande sätt:

- 5) Direktiv 2006/114/EG är i princip tillämpligt på marknadsföring av läkemedel i fall där direktiv 2001/83 inte är tillämpligt.
- 6) Vid fastställandet av om marknadsföringsåtgärder avseende ett receptbelagt läkemedel som har beretts under omständigheterna i det aktuella fallet omfattas av direktiv 2006/114, ska det beaktas att direktivets tillämpningsområde vad gäller vilseledande reklam är begränsat till förhållanden mellan näringsidkare och att det avgörande kriteriet är om framställningen har gjorts i syfte och avsikt att främja tillhandahållandet av varan.

Institutionell rätt och allmänna principer

I mål C-48/14 hade Europaparlamentet hos EU-domstolen yrkat **ogiltigförklaring av rådets direktiv 2013/51/Euratom om fastställande av krav avseende skydd av allmänhetens hälsa mot radioaktiva ämnen i dricksvatten**. Parlamentet hade åberopat tre grunder. Som första grund hade parlamentet gjort gällande att den rättsliga grunden för direktivet är felaktig. Den andra grunden gällde åsidosättande av rättssäkerhetsprincipen och den tredje gällde åsidosättande av principen om lojalt samarbete mellan institutionerna. I motiveringen kom EU-domstolen fram till att det var korrekt att anta direktivet med artikel 31 EA som rättslig grund, att rättssäkerhetsprincipen inte hade åsidosatts samt att den omständigheten att parlamentet hörts och inte medverkat som medlagstiftare enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet när direktivet antogs, följde enbart av det val som fördragets upphovsmän gjort och inte av ett åsidosättande av principen om lojalt samarbete. I domslutet ogillade därför EU-domstolen parlamentets talan.

Processrätt

Mål C-567/13 gällde tolkning av direktiv 93/13/EEG om oskäliga villkor i konsumentavtal. Ungersk domstol ville ha svar på om artikel 7.1 i direktivet utgör hinder för **nationell processrättslig bestämmelse** enligt vilken en lokal domstol, som är **behörig att pröva en konsuments talan om ogiltigförklaring av ett standardavtal, inte är behörig att pröva samma konsuments yrkande om fastställelse av att avtalsvillkor i avtalet är oskäliga**. EU-domstolen gav i dom

2015-02-12 sammanfattningsvis följande svar: Artikeln 7.1 utgör inte hinder för en nationell processrättslig bestämmelse enligt vilken en lokal domstol, som är behörig att pröva en konsuments talan om ogiltigförklaring av ett standardavtal, inte är behörig att pröva samma konsuments talan om fastställelse av att avtalsvillkor i avtalet är oskäligen, med undantag för det fall att det framkommer att den omständigheten att den lokala domstolen förklaras obehörig medför processrättsliga nackdelar som gör det orimligt svårt för konsumenten att utöva rättigheter som följer av Europeiska unionens rättsordning.

Skatterätt

Mål C-349/13 gällde tolkning av direktiv 92/12/EEG om allmänna regler för punktskattepliktiga varor och om innehav, flyttning och övervakning av sådana varor samt av direktiv 2008/118/EG om allmänna regler för **punktskatt**. Polsk domstol önskade svar på om artikel 3.3 i direktiv 92/12 och artikel 1.3 i direktiv 2008/118 utgör hinder mot att **varor som inte omfattas av tillämpningsområdet för direktiven, påförs en skatt som regleras i bestämmelser som är identiska med bestämmelserna om det system med harmoniserad punktskatt som avses i direktiven**. EU-domstolen gav i dom 2015-02-12 sammanfattningsvis följande svar: Artiklarna utgör inte hinder mot att varor som inte omfattas av tillämpningsområdet för direktiven, såsom smörjoljor som används för andra ändamål än som motorbränslen eller som bränslen för uppvärmning, påförs en skatt som regleras i bestämmelser som är identiska med bestämmelserna om det system med harmoniserad punktskatt som avses i direktiven, i den mån som påförandet inte leder till gränsformaliteter i handeln mellan medlemsstaterna.

Mål C-662/13 gällde tolkning av direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt. Portugisisk domstol ville ha svar på om direktivet utgör hinder för **skyldighet att först genomföra ett nationellt administrativt förfarande i de fall som skattemyndigheten misstänker att det föreligger förfarandemissbruk**. EU-domstolen gav i dom 2015-02-12 sammanfattningsvis följande svar: Direktivet utgör inte hinder för skyldighet att först genomföra ett nationellt administrativt förfarande, såsom det som föreskrivs i den portugisiska skatteprocesslagen, i de fall där skattemyndigheten misstänker att det föreligger förfarandemissbruk.

Mål C-43/14 gällde tolkning av direktiv 2003/87/EG om ett system för **handel med utsläppsrätter för växthusgaser** inom gemenskapen. Tjeckisk domstol önskade svar på om artikel 10 i direktivet - i den mån som den innebär att medlemsstaterna ska fördela minst 90 procent av utsläppsrätterna för växthusgaser gratis för perioden 2008–2012 - utgör hinder mot tillämpning av en **gåvoskatt som ska betalas vid gratis förvärv av utsläppsrätter**. EU-domstolen gav i dom 2015-02-26 sammanfattningsvis följande svar: Artikeln utgör hinder mot tillämpningen av en sådan gåvoskatt som den som är aktuell i det nationella målet, i den mån som denna skatt inte iakttar den i bestämmelsen föreskrivna begränsningen att högst 10 procent av utsläppsrätterna får fördelas mot vederlag.

De förenade målen C-144/13, C-154/13 och C-160/13 gällde tolkning av rådets sjätte direktiv 77/388/EEG och av rådets direktiv 2006/112/EG. Direktiven gäller **mervärdesskatt**. Nederländsk domstol ville veta om artikel 168 i direktivet 2006/112/EG, i vilken innehållet i artikel 17.2 i sjätte direktivet återges, ska tolkas så, att då ett **undantag från skatteplikt som föreskrivs i nationell rätt** är oförenligt

med direktivet 2006/112/EG, får en beskattningsbar person inte **utnyttja detta undantag och samtidigt göra gällande rätt till avdrag**. EU-domstolen gav i dom 2015-02-26 sammanfattningsvis följande svar:

1) Artikel 168 i rådets direktiv 2006/112/EG ska tolkas så, att då ett undantag från mervärdesskatteplikt som föreskrivs i nationell rätt är oförenligt med

direktiv 2006/112, får – enligt artikel 168 i det direktivet – en beskattningsbar person inte utnyttja detta undantag och samtidigt göra gällande rätt till avdrag.

2) Artiklarna 140 a och b samt 143.1 a i direktiv 2006/112 ska tolkas så, att det undantag från mervärdesskatteplikt som föreskrivs i de bestämmelserna är tillämpligt på gemenskapsinterna förvärv och slutlig import av tandproteser som görs av tandläkare och tandtekniker, om leveransmedlemsstaten eller importmedlemsstaten inte har genomfört de övergångsbestämmelser som föreskrivs i artikel 370 i direktiv 2006/112.

3) Artikel 140 a och b i direktiv 2006/112 ska tolkas så, att det undantag från mervärdesskatteplikt som avses i den bestämmelsen är tillämpligt även när gemenskapsinterna förvärv av tandproteser kommer från en medlemsstat som har genomfört de undantags- och övergångsbestämmelser som föreskrivs i artikel 370 i det direktivet.

Konkurrensrätt och statligt stöd

Inre marknaden

EU-domstolen fällde genom dom 2015-02-05 i mål C-317/14 **Belgien för fördragsbrott**. Belgien hade enligt domstolen underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 45 FEUF och förordning (EU) nr 492/2011 genom att kräva att de som ansöker om en tjänst vid lokala enheter i de franskspråkiga eller tyskspråkiga regionerna, som inte har utbildningsbevis eller intyg som visar att de har fullgjort sina studier i det aktuella språket, **ska styrka sina språkkunskaper med en viss typ av intyg** som endast utfärdas av ett belgiskt officiellt organ efter ett prov som anordnats av detta organ i Belgien.

Mål C-340/13 gällde tolkning av direktiv 97/67/EG om gemensamma regler för utvecklingen av gemenskapens inre marknad för posttjänster och för förbättring av kvaliteten på tjänsterna. Belgisk domstol ville ha svar på om **principen att postavgifter ska vara icke-diskriminerande** utgör hinder för ett system med **volymrabatter som beräknas per avsändare**. EU-domstolen gav i dom 2015-02-11 sammanfattningsvis följande svar: Principen om att postavgifter ska vara icke-diskriminerande, vilken slås fast i artikel 12 i direktiv 97/67/EG, ska tolkas på så sätt att den inte utgör hinder för ett system med volymrabatter som beräknas per avsändare.

Mål C-512/13 gällde tolkning av reglerna om **den fria rörligheten för arbetstagare** inom EU. Nederländsk domstol ville ha svar på om artikel 45 FEUF utgör hinder för nationell lagstiftning som innebär att en medlemsstat ger arbetstagare, som var bosatta i en annan medlemsstat innan de började arbeta i den förstnämnda medlemsstaten, **en skatteförmån i form av ett schablonmässigt undantag från beskattning** för ersättning för merkostnader vid utlandstjänstgöring, under förutsättning att arbetstagarna var bosatta mer än 150 kilometer från den

förstnämnda statens gräns. EU-domstolen gav i dom 2015-02-24 sammanfattningsvis följande svar: Artikeln utgör inte hinder för nationell lagstiftning som innebär att en medlemsstat ger arbetstagare som var bosatta i en annan medlemsstat innan de började arbeta i förstnämnda medlemsstat en skatteförmån i form av ett schablonmässigt undantag från beskattning för ersättning för merkostnader vid utlandstjänstgöring, uppgående till högst 30 procent av beskattningsunderlaget, under förutsättning att arbetstagarna dessförinnan var bosatta mer än 150 kilometer från den förstnämnda statens gräns. Som ytterligare förutsättning gäller att begränsningarna inte har sådan utformning att det schablonmässiga undantaget medför systematisk och tydlig överkompensation i förhållande till de verkliga merkostnaderna för utlandstjänstgöring.

Mål C-559/13 gällde tolkning av artikel 63 FEUF. Tysk domstol ville ha svar på om artikeln utgör hinder för **lagstiftning i en medlemsstat som inte tillåter en skattskyldig person som saknar hemvist** i den medlemsstaten att från den inkomst av näringsverksamhet som härrör från ett bolag, i vilket denne innehar andelar som en förälder överlåtit genom gåva i form av förskott på arv, **dra av det underhåll som han eller hon betalat till föräldern som motprestation för denna gåva**. Detta trots att en skattskyldig person med hemvist i medlemsstaten enligt samma lagstiftning medges ett sådant avdrag. EU-domstolen gav i dom 2015-02-24 sammanfattningsvis följande svar: Artikeln utgör hinder för lagstiftning i en medlemsstat som inte tillåter en skattskyldig person som saknar hemvist i den medlemsstaten att från den inkomst som personen haft av näringsverksamhet i medlemsstaten – som härrör från ett bolag i vilket denne innehar andelar som en förälder överlåtit genom gåva i form av förskott på arv – dra av det underhåll som han eller hon betalat till föräldern som motprestation för gåvan, trots att skattskyldiga personer med hemvist i medlemsstaten medges ett sådant avdrag.

Mål C-359/13 gällde tolkning av FEUF samt av förordning (EEG) nr 1612/68 om **arbetskraftens fria rörlighet** inom gemenskapen. Nederländsk domstol önskade svar på om unionsrätten utgör hinder för en medlemsstats lagstiftning som föreskriver att **studiestöd** för högre studier **utomlands** i princip endast kan fortsätta att beviljas om den som ansökt om stödet har varit **bosatt i nämnda medlemsstat i minst tre år av de sex år** som föregick det att personen skrev in sig på utbildningen. EU-domstolen gav i dom 2015-02-26 sammanfattningsvis följande svar: Artiklarna 20 FEUF och 21 FEUF utgör hinder för en medlemsstats lagstiftning som föreskriver att studiestöd för högre studier utomlands i princip endast kan fortsätta att beviljas om den som ansökt om stödet har varit bosatt i nämnda medlemsstat i minst tre år av de sex år som föregick det att personen skrev in sig på utbildningen.

Övriga rättsområden

De förenade målen C-627/13 och C-2/14 gällde tolkning av förordning (EG) nr 273/2004 om narkotikaprekursorer och av förordning (EG) nr 111/2005 om regler för **övervakning av handeln med narkotikaprekursorer** mellan gemenskapen och tredjeländer. Tysk domstol önskade i **brottmål** svar på frågor om förordningarna ska tolkas så, att ett läkemedel, enligt definition i direktiv 2001/83, som innehåller ett ämne som avses i bilaga I till förordning nr 273/2004 eller i bilagan till förordning nr 111/2005 och som lätt kan användas eller utvinnas genom metoder som är lätt tillämpliga eller ekonomiskt fördelaktiga, **ska klassificeras som ett "förtecknat ämne", eller om ett läkemedel inte som sådant kan klassificeras som ett**

”**förtecknat ämne**”. EU-domstolen gav i dom 2015-02-05 sammanfattningsvis följande svar: Artikel 2 a i förordning (EG) nr 273/2004 och artikel 2 a i rådets förordning (EG) nr 111/2005 ska tolkas så, att ett läkemedel, enligt definitionen i artikel 1 led 2 i direktiv 2001/83/EG om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel, inte som sådant kan klassificeras som ett förtecknat ämne, även om det antas att läkemedlet innehåller ett ämne som avses i bilaga I till förordning nr 273/2004 eller i bilagan till förordning nr 111/2005 och ämnet lätt kan användas eller utvinnas genom metoder som är lätt tillämpliga eller ekonomiskt fördelaktiga.

Mål C-655/13 gällde tolkning av förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen. Nederländsk domstol ville veta om artikel 71.1 a i) i förordningen, i ändrad och uppdaterad lydelse, ska tolkas så, att en gränsarbetare - som omedelbart efter det att en heltidsanställning har upphört hos en arbetsgivare i en medlemsstat där gränsarbetaren inte är bosatt erhåller en deltidsanställning hos en annan arbetsgivare i samma medlemsstat - ska anses vara en **delvis arbetslös gränsarbetare**. EU-domstolen gav i dom 2015-02-05 sammanfattningsvis följande svar: Artikeln ska tolkas så, att en gränsarbetare, som omedelbart efter det att en heltidsanställning har upphört hos en arbetsgivare i en medlemsstat erhåller en deltidsanställning hos en annan arbetsgivare i samma medlemsstat, ska anses vara en delvis arbetslös gränsarbetare i den mening som avses i den bestämmelsen.

Mål C-531/13 gällde **frågor om miljökonsekvensbedömning**. Österrikisk domstol ville ha tolkning av direktiv 85/337/EEG om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt. Den ville veta om en **provbörning** - i samband med vilken provutvinning av naturgas och olja planeras för att avgöra om en fyndighet är ekonomiskt brytningsvärd - omfattas av tillämpningsområdet för punkt 14 i bilaga I till direktivet. Det skulle i så fall medföra att miljökonsekvensbedömning var erforderlig. EU-domstolen gav i dom 2015-02-11 sammanfattningsvis följande svar: Punkt 14 i bilaga I till direktiv 85/337/EEG, i ändrad lydelse, ska tolkas på så sätt att en provbörning - i samband med vilken provutvinning av naturgas och olja planeras för att avgöra om en fyndighet är ekonomiskt brytningsvärd - **inte omfattas** av den bestämmelsens tillämpningsområde. Artikel 4.2 i direktiv 85/337, i ändrad lydelse, jämförd med bilaga II.2 d till samma direktiv ska tolkas så, att den **kan medföra skyldighet att göra en miljökonsekvensbedömning** av en djupbörning, såsom den provbörning som är i fråga i det nationella målet. De behöriga nationella myndigheterna ska därför göra en särskild bedömning av om en miljökonsekvensbedömning ska göras med beaktande av de kriterier som anges i bilaga III till direktiv 85/337. Det ska då prövas om provbörningarna skulle kunna ha en större miljöpåverkan, genom inverkan av andra projekt, än vad de hade haft om de andra projekten inte hade förelegat. Den bedömningen kan inte vara beroende av kommunala gränser.

Mål C-114/13 gällde tolkning av förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpning av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen (i ändrad och uppdaterad lydelse). Belgisk domstol önskade svar på om artikel 46a.3 c i förordningen ska tolkas så, att den omfattar den del av förmånen som följer av **en försäkringsperiod under vilken den berörda kunde få dispens från skyldigheten att ansluta sig till den**

obligatoriska försäkringen, för det fall en sådan anslutning, under perioden i fråga, **påverkar storleken på trygghetsförmånen**. EU-domstolen gav i dom 2015-02-12 sammanfattningsvis följande svar: Artikeln ska tolkas så, att den omfattar den del av förmånen som följer av en försäkringsperiod under vilken den berörda hade rätt att få dispens från anslutning till den obligatoriska försäkringen, för det fall en sådan anslutning, under perioden i fråga, påverkar storleken på den sociala trygghetsförmånen.

Mål C-6/14 gällde tolkning av förordning (EG) nr 785/2004 om **försäkringskrav** för lufttrafikföretag och luftfartygsoperatörer samt av Konventionen om vissa enhetliga regler för internationella lufttransporter ("**Montrealkonventionen**"). Österrikisk domstol ville veta om artikel 3 g i förordningen ska tolkas så, att den som befinner sig i en helikopter som innehas av ett EG-lufttrafikföretag, och som transporteras på grundval av ett avtal mellan personens arbetsgivare och lufttrafikföretaget för att utföra en viss arbetsuppgift, är "**passagerare**" eller ingår i "**tjänstgörande flygbesättning och kabinpersonal**". EU-domstolen gav i dom 2015-02-26 sammanfattningsvis följande svar: Artikeln 3 g ska tolkas så, att den som befinner sig i en helikopter som innehas av ett EG-lufttrafikföretag, och som transporteras på grundval av ett avtal mellan personens arbetsgivare och lufttrafikföretaget för att utföra en viss arbetsuppgift, är "passagerare" i den mening som avses i bestämmelsen. Artikel 17 i Montrealkonventionen ska tolkas så, att en person som omfattas av begreppet "passagerare", i den mening som avses i artikel 3 g i förordningen nr 785/2004, också omfattas av begreppet "passagerare" i den mening som avses i nämnda artikel 17, när denna person har transporterats på grundval av ett "transportavtal" i den mening som avses i artikel 3 i konventionen.

Mål C-41/14 gällde tolkning av direktiv 2001/84/EG om **upphovsmannens rätt till ersättning vid vidareförsäljning av originalkonstverk ("följerätt")**. Fransk domstol önskade svar på om artikel 1.4 i direktivet ska tolkas så, att säljaren under alla omständigheter slutgiltigt ska bära kostnaden för följerättsersättningen, eller om det är möjligt att göra undantag från denna bestämmelse genom avtal. EU-domstolen gav i dom 2015-02-26 sammanfattningsvis följande svar: Artikeln ska tolkas så, att den inte hindrar att den som enligt nationell lagstiftning är ersättningsskyldig för följerätten, oavsett om det är säljaren eller en person som är yrkesmässigt verksam på konstmarknaden och som deltar i transaktionen, avtalar med vilken annan person som helst, inklusive köparen, att denna person **slutgiltigt ska bära hela eller en del av kostnaden för följerätten**, förutsatt att upplägget inte påverkar de skyldigheter och det ansvar som åvilar den person som är ersättningsskyldig gentemot upphovsmannen.

Mål C-623/13 gällde tolkning av förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen i förordningens ändrade och uppdaterade lydelse. Fransk domstol ville veta **om sådana avgifter för social trygghet som tas ut på kapitalinkomster**, vilka bidrar till finansieringen av obligatoriska socialförsäkringssystem, har ett direkt samband med vissa grenar av social trygghet som uppräknas i artikel 4 i förordningen och därmed **omfattas av förordningens tillämpningsområde**, även om avgifterna tas ut på de skattskyldiga personernas kapitalinkomster **oberoende av** om de utövar någon **yrkesverksamhet**. EU-domstolen gav i dom 2015-02-26 sammanfattningsvis följande svar:

Förordningen ska tolkas så att avgifter som tas ut på kapitalinkomster har ett direkt och relevant samband med vissa grenar av social trygghet som uppräknas i artikel 4 i förordningen när de bidrar till finansieringen av obligatoriska socialförsäkringssystem och omfattas därmed av förordningens tillämpningsområde. Detta gäller även om avgifterna tas ut på de skattskyldiga personernas kapitalinkomster oberoende av om de utövar någon yrkesverksamhet.

Mål C-104/14 gällde tolkning av direktiven 2000/35/EG och 2011/7/EU. Dessa gäller **bekämpande av sena betalningar vid handelstransaktioner**. Italiensk domstol önskade svar på om det föreligger hinder för att en medlemsstat - som har utnyttjat den möjlighet som föreskrivs i artikel 6.3 b i direktivet 2000/35 - **under fristen för införlivande** av direktivet 2011/7 kan anta lagbestämmelser som kan innebära att räntan på en fordran som följer av fullgörandet av ett avtal som ingåtts före den 8 augusti 2002 **ändras till nackdel för en av statens borgenärer**. EU-domstolen gav i dom 2015-02-26 sammanfattningsvis följande svar: Artikel 288 tredje stycket FEUF samt artiklarna 3.3 och 6 i direktiv 2000/35/EG och artiklarna 7 och 12 i direktiv 2011/7/EU utgör inte hinder för att en medlemsstat, som har utnyttjat den möjlighet som föreskrivs i artikel 6.3 b i direktiv 2000/35, under fristen för införlivande av direktiv 2011/7, kan anta lagbestämmelser som kan innebära att räntan på en fordran som följer av fullgörandet av ett avtal som ingåtts före den 8 augusti 2002 ändras till nackdel för en av statens borgenärer.

Mål C-143/13 gällde tolkning av direktiv 93/13/EEG om **oskäliga villkor i konsumentavtal**. Rumänsk domstol ville ha svar på om artikel 4.2 i direktivet ska tolkas så, att **begreppen "avtalets huvudföremål" och "å ena sidan förhållandet mellan pris och ersättning och å andra sidan sålda tjänster eller varor"** omfattar den typ av avtalsvillkor som ingår i kreditavtal som ingåtts mellan näringsidkare och konsument och som dels gör det möjligt för långgivaren att under vissa förutsättningar ensidigt ändra räntesatsen, dels föreskriver att långgivaren tar ut en **"riskrelaterad avgift"**. EU-domstolen gav i dom 2015-02-26 sammanfattningsvis följande svar: Artikeln 4.2 ska tolkas så, att begreppen "avtalets huvudföremål" och "å ena sidan förhållandet mellan pris och ersättning och å andra sidan sålda tjänster eller varor" i princip inte omfattar den typ av avtalsvillkor som ingår i kreditavtal som ingåtts mellan näringsidkare och konsument och som dels gör det möjligt för långgivaren att, under vissa förutsättningar, ensidigt ändra räntesatsen, dels föreskriver att långgivaren tar ut en "riskrelaterad avgift".

EU-domstolen fällde genom dom 2015-02-26 i mål C-238/14 **Luxemburg för fördragsbrott**. Luxemburg hade enligt domstolen underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt klausul 5 i **ramavtalet om visstidsanställning** genom att upprätthålla undantag från bestämmelser för att förhindra **missbruk av på varandra följande visstidsanställningskontrakt med periodvis arbetande** i underhållningsbranschen.

Mål C-472/13 gällde tolkning av direktiv 2004/83/EG om miniminormer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer skall betraktas som flyktingar eller som personer som av andra skäl behöver internationellt skydd samt om dessa personers rättsliga ställning och om innehållet i det beviljade skyddet. Tysk domstol hade med åtta frågor begärt **förhandsavgörande rörande de villkor som gäller för beviljande av asyl i EU för en medborgare i tredje land som har deserterat, i**

detta fall en amerikansk medborgare som vägrat tjänstgöring i Irak. EU-domstolen kom sammanfattningsvis fram till följande i dom 2015-02-26:

- 1) Artikel 9.2 e i direktiv 2004/83/EG ska tolkas så, att
 - den omfattar all militär personal, inbegripet logistik- och stödpersonal,
 - den avser den situationen att utförandet av militärtjänsten i sig, i en bestämd konflikt, skulle innefatta förövandet av krigsförbrytelser, inbegripet situationer där den person som ansöker om att beviljas flyktingstatus endast skulle delta indirekt i förövandet av sådana brott om vederbörande genom att utföra sina uppgifter med rimlig sannolikhet skulle lämna ett oumbärligt stöd vid förberedelsen eller genomförandet av dessa brott,
 - den inte uteslutande avser situationer där det är fastställt att krigsförbrytelser redan har begåtts eller är sådana att de skulle kunna prövas av Internationella brottmålsdomstolen, utan även situationer där den person som ansöker om att beviljas flyktingstatus kan visa att det är mycket troligt att sådana brott kommer att begås,
 - den bedömning av fakta och omständigheter som nationella myndigheter, under domstolskontroll, är ensamt behöriga att göra i syfte att kvalificera förhållandena för den aktuella militärtjänsten ska grunda sig på en samling indicier, vilka är ägnade att fastställa att förhållandena för tjänstgöringen gör det sannolikt att de påstådda krigsförbrytelseerna kommer att begås,
 - den omständigheten att den militära interventionen har skett med stöd av ett mandat från Förenta nationernas säkerhetsråd eller på grundval av konsensus inom det internationella samfundet och att den eller de stater som leder operationerna beivrar krigsförbrytelser ska beaktas vid den bedömning som ankommer på de nationella myndigheterna, och
 - att vägran att fullgöra militärtjänst ska utgöra den enda möjligheten för den person som ansöker om att beviljas flyktingstatus att inte delta i krigsförbrytelser och att det faktum att personen har avstått från att använda ett förfarande för vapenvägran innebär därför att varje form av skydd enligt artikel 9.2 e i direktiv 2004/83 är utesluten, såvida personen i fråga inte kan visa att vederbörande inte hade tillgång till något sådant förfarande i det konkreta fallet.
- 2) Artikel 9.2 b och c i direktiv 2004/83 ska tolkas så, att de åtgärder som en militär riskerar att bli föremål för på grund av vägran att utföra sin militärtjänst, såsom ådömande av fängelsestraff eller avsked från armén, förefaller mot bakgrund av omständigheterna i det nationella målet och med hänsyn till den berörda statens legitima utövande av sin rätt att hålla väpnade styrkor, inte vara så oproportionerliga eller diskriminerande att de ska ingå bland de handlingar som utgör förföljelse enligt denna artikel. Det ankommer emellertid på de nationella myndigheterna att kontrollera detta.

NYA MÅL

DET HÄNDER I EU-DOMSTOLEN

EU-domstolen, nionde avdelningen, meddelar 2015-03-26 kl. 09.30 dom i mål C-279/13, C More Entertainment, angående en begäran om förhandsavgörande från Högsta domstolen rörande följande tolkningsfrågor:

- Omfattar begreppet överföring till allmänheten, i den mening som avses i artikel 3.1 i infosocdirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv

2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället), åtgärden att på en webbsida som är tillgänglig för envar tillhandahålla en klickbar länk till ett verk som sänds ut av den som innehar upphovsrätten till verket?

- Har det någon betydelse för bedömningen av frågan i punkten I på vilket sätt länkningen görs?
- Spelar det någon roll om tillgängligheten till det verk vartill länkning sker är på något sätt begränsad?
- Får medlemsstaterna föreskriva en mer omfattande ensamrätt för upphovsmannen genom att låta överföring till allmänheten omfatta fler förfoganden än de som anges i artikel 3.1 i infosocdirektivet?
- Får medlemsstaterna föreskriva en mer omfattande ensamrätt för rättighetshavaren genom att låta överföring till allmänheten omfatta fler förfoganden än de som anges i artikel 3.2 i infosocdirektivet?

ÖVRIGT

2015-02-04 bordlades prop. 2014/15:51 om ”**EU-förordning om civilrättsliga skyddsåtgärder**”. Se härom: <http://www.regeringen.se/sb/d/19675/a/253805>

2015-01-30 överlämnades betänkandet SOU 2015:6 ”**Mer gemensamma tobaksregler, ett genomförande av tobaksproduktdirektivet**”. Se härom: <http://www.regeringen.se/sb/d/19797/a/253677>

2015-02-19 beslöts **tilläggsdirektiv till Utredningen om genomförande av EU:s tobaksproduktdirektiv** (S 2014:16). Se härom: <http://www.regeringen.se/sb/d/19793/a/254521>

2015-02-05 beslöts lagrådsremiss om ”**Genomförande av Seveso III-direktivet**”. Se härom: <http://www.regeringen.se/sb/d/19836/a/253907>

2015-03-04 bordlades **proposition 2014/15:60 i samma ämne**. Se härom: <http://www.regeringen.se/sb/d/19675/a/255154>

2015-02-06 beslöts lagrådsremiss om ”**Genomförande av brottsofferdirektivet**”. Se härom: <http://www.regeringen.se/sb/d/19836/a/253954>

2015-02-18 beslöts **tilläggsdirektiv till Utredningen om EU:s revisionspaket** (Ju 2014:06). Se härom: <http://www.regeringen.se/sb/d/19837/a/254458>

2015-02-20 **svarade Sverige på EU-kommissionens formella underrättelse om reglerna rörande begränsning av ränteavdrag**. Se härom: <http://www.kpmg.com/SE/sv/kunskap-utbildning/nyheter-publikationer/nyhetsbrev/taxnews/taxnews-2015/Sidor/TaxNews-12-2015-sv.aspx>

2015-02-26 **beslöt kommissionen att lägga ned överträdelseärendet om moms och ideella föreningar**. Se härom: <http://www.regeringen.se/sb/d/20001/a/254763>

2015-02-26 beslöts lagrådsremiss om ”**Avtal om val av domstol – 2005 års Haagkonvention**”. Se härom: <http://www.regeringen.se/sb/d/19836/a/254780>

2015-03-05 beslöts proposition med förslag till modernare **regler för den internationella järnvägstrafiken**. Förslagen innebär att Sverige tillträder det s.k. **Vilniusprotokollet** till fördraget om internationell järnvägstrafik (COTIF). Se härom: <http://www.regeringen.se/sb/d/20051/a/255220>

2015-03-10 bordlades prop. 2014/15:82 om **"Brottsbekämpande myndigheters tillgång till uppgifter i EU:s viseringsdatabas"**. Se härom: <http://www.regeringen.se/sb/d/20051/a/255566>

2015-03-10 bordlades prop. 2014/15:69 om **"Ökade möjligheter att resa inom EU med nationellt identitetskort"**. Se härom: <http://www.regeringen.se/sb/d/19675/a/255485>